

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА  
РЕПУБЛИКА СРПСКА  
ВРХОВНИ СУД  
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ  
Број: 71 0 П 041115 13 Рев  
Бања Лука, 06.10.2015. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Стаке Гојковић, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Јадранке Станишић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља М.М. из С., кога заступа пуномоћник С.В., адвокат из Б.Л., против тужене Љ.Р. из Б.Л., коју заступа пуномоћник Г.Е., адвокат из Б.Л., ради утврђења заједнички стечене имовине, одлучујући о ревизијама тужитеља против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 041115 12 Гж од 14.05.2013. године, на сједници одржаној дана 06.10.2015. године донио је

## ПРЕСУДУ

Ревизије се одбијају.

## Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 П 041115 08 П од 16.10.2012. године одбијен је захтјев тужитеља којим је тражио да се утврди да је он сувласник са  $\frac{1}{2}$  дијела на трособном стану који се налази у Б.Л., Улица ..., површине 74 м<sup>2</sup>, уписан у пл. 1467 к.о. Б.Л. 6, те да тужена то има признати и трпјети његову укњижбу у јавним евиденцијама. Истовремено је обавезан тужитељ да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 3.375,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 041115 12 Гж од 14.05.2013. године жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Благовремено изјављеним ревизијама тужитељ побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно одлучивање или да се иста преиначи тако да се његовом захтјеву удовољи у цјелости.

Тужена није поднијела одговор на ревизије.

Ревизије нису основане.

У овој парници тужитељ захтијева утврђење да је стицањем у браку са туженом постао сувласник са  $\frac{1}{2}$  дијела на трособном стану ближе описаном у

изреци првостепене пресуде, слиједом чега захтијева и укњижбу свог сувласничког дијела на предметном стану у одговарајућој евиденцији.

Тужена се противила оваквом захтјеву истичући да предметни стан не представља заједничку имовину будући да га је она откупила у поступку приватизације државних станова и то након прекида фактичке заједнице живота са тужитељем.

Из проведених доказа и резултата расправљања произилази: да су парничне странке закључиле брак 21.12.1979. године, у ком браку су стекле двоје, сада пунољетне, дјеце; да је брак странака разведен правоснажном пресудом првостепеног суда број 71 0 П 042426 08 П од 11.02.2010. године, а да је брачна заједница фактички раскинута још почетком 2006. године; да је у току трајања брачне заједнице А.у. Б.Л., као послодавац тужене, рјешењем од 26.12.2003. године дала у закуп туженој спорни трособан стан; да је тужитељ у то вријеме добио запослење у С. па да је у наведеном стану боравио викендом те за вријеме годишњег одмора и празника; да је тужитељ трајно престао користити овај стан почев од 2006. године, када је прекинута фактичка брачна заједница странака; да је тужена 01.01.2004. године са својим послодавцем закључила уговор о закупу наведеног стана на одређено вријеме, да би 15.02.2007. године закључила нови уговор о закупу стана на неодређено вријеме; да је тужена уговором од 09.7.2007. године откупила спорни стан уз откупну цијену од 29.778,71 КМ, коју иста отплаћује у ратама од по 124,00 КМ мјесечно; да се на основу уговора о откупу стана тужена у јавним књигама укњижила као власник предметног стана са 1/1 дијела.

Код оваквог стања чињеница нижестепени судови закључују да предметни стан не представља заједничку имовину странака будући да га је откупила само тужена након прекида фактичке брачне заједнице, ради чега одбијају захтјев тужитеља.

Одлука нижестепених суда је правилна.

Према одредби члана 272. ст. 1. Породичног закона („Службени гласник Републике Српске“ број 54/02 до 63/14, даље: ПЗ), сваком од брачних супружника припада по  $\frac{1}{2}$  дијела заједничке имовине, какво утврђење тражи тужитељ у овој парници, с тим што свако од њих може захтијевати да му суд одреди већи дио од припадајуће половине, ако докаже да је његов допринос у стицању заједничке имовине очигледно већи од доприноса другог брачног супружника (члан 273. истог закона).

Међутим, да би се удовољило оваквим захтјевима, прије свега је нужно утврдити да ли спорна имовина представља заједничку имовину.

Да би имовина била заједничка тековина брачних супружника у смислу одредбе члана 270. ст. 5. ПЗ, потребно је доказати да је стечена за вријеме трајања брачне заједнице те да је њено стицање резултат заједничког рада и доприноса брачних супружника.

Тужена је била купац спорног стана у смислу одредбе члана 39. ст. 1. Закона о приватизацији државних станова („Службени гласник Републике

Српске“ број 72/07 - Пречишћени текст до 71/10, даље: ЗПДС), а тужитељ је до 2006. године односно до прекида фактичке заједнице живота имао право да заједно са тужитељицом неометано користи стан као брачни супружник закупца. То његово право произлази из одредби чланова 46., 47. и 48. ЗПДС. Међутим, тужитељ је предметни стан престао користити након фактичког прекида брачне заједнице и тиме му је престало право које припада закупцу стана односно брачном супружнику закупца. Након прекида фактичке брачне заједнице он није предузимао било какве радње ради остварења права на предметном стану која су произлазила из његовог својства брачног супружника закупца стана. Из тог разлога њему је престало и право на закуп предметног стана, а тиме и свако имовинско право на том стану које је могао остварити по основу својства брачног супружника закупца стана.

Остварење права из члана 49. ЗПДС је искористила само тужена, која је својим средствима откупила спорни стан у вријеме када више није постојала заједница живота парничних странака, због чега тај стан не представља њихову заједничку имовину. Наиме, како је напријед речено, за настанак заједничке имовине потребно је да се испуне двије претпоставке: прва - да је ријеч о имовини стеченој за вријеме трајања брачне заједнице и друга - да се ради о имовини насталој „радом“ брачних супружника. Појам „рада“ као претпоставке за стицање имовине не треба схватити у ужем смислу само као економску категорију која би полазила од непосредног резултата рада, него треба узети у обзир и тзв. „посредни рад“ којим један брачни супружник помаже другоме и тако му омогућава да реално стиче приходе којима се, у правилу, најчешће долази до стицања имовине. То произлази из одредби чланова 270. ст. 5. и 273. ст. 2. ПЗ.

У конкретном случају је утврђено да тужитељ ничим није учествовао у стицању спорног стана па његов захтјев за утврђење сувласничког удјела у том стану није основан без обзира што у вријеме откупа стана брак странака још није био судски разведен, како то правилно оцјењују нижестепени судови. При томе је другостепени суд правилно оцијенио неоснованим жалбене наводе да је тужитељ дао писмену сагласност туженој да може откупити стан јер та чињеница не доказује да је исти имао доприноса у стицању стана. Овдје се ради о формалности коју прописује члан 10. ст. 2. ЗПДС, будући да у вријеме закључења уговора о откупу стана брак странака формално – правно није био разведен. Међутим, за стицање заједничке имовине није битна форма већ садржина, а у овом случају је било неспорно да у вријеме када је стан откупљен није постојала ни економска ни фактичка заједница живота између парничних странака.

Ирелевантни су ревизиони наводи да тужитељ плаћа издржавање за заједничког сина, на шта је обавезан пресудом донесеном у бракоразводној парници, јер је то његова законска обавеза, која није ни у каквој вези са стицањем спорног стана.

Указују се неоснованим и наводи ревизије тужитеља да су нижестепени судови повриједили члан 8. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода односно да му је пресудама тих судова ускраћено право на дом јер из проведених доказа произлази да предметни стан од 2006. године не представља тужитељев дом, при чему треба имати у виду да тужитељ није

оспорио тврдње тужене да је наведене године својим средствима купио стан у Сарајеву у коме од тада задовољава своје стамбене потребе.

Из изложеног произлази да наводи ревизије тужитеља нису од утицаја на правилност и законитост нижестепених пресуда, због чега је ријешено као у изреци, на основу одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13).

Предсједник вијећа  
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава  
Руководилац судске писарнице  
Амила Подрашчић